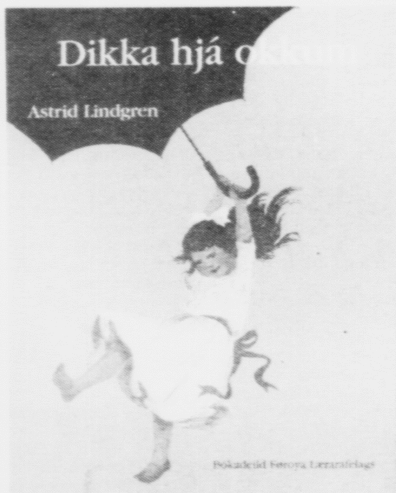

Dikka hjá okkum

Bókadeild Føroya Lærarafelags hevur givið út bókina **Dikka hjá okkum** eftir Astrid Lindgren. Ebba Hentze týddi bókina úr svenskum. Ilon Wikland teknaði myndirnar í bókini

Børnini, ið Astrid Lindgren hevur skrivað um, eru flest øll vörðin sera kend. Hvør kennir ikki Emil í Lønnebergi, Pippi og børnini í Dunderdali? Dikka er onki undantak í so máta. Tað er stutt síðan, at sjónvarpið sendi filmin um Madick-en, sum á føroyskum eitur Dikka.

Hvør er so Dikka? Dikka býr saman við mammu, pápa og systir síni Lisabeth í vøkrum bygdaumhvørvi á Juniflotti í Svoriki. Í húsnum er eisini puddulhundurin Sasso og kettlingurin, sum eitur Gosan. Og so Alva. Alva er arbeiðskona á Juniflotti. Dikka eitur ikki Dikka. Hon eitur Margreta. Men tá ið hon var litil, rópti hon seg altíð Dikka. Og hóast hon er stór nú og næstan sjeý ár, eitur hon enn Dikka. Tað er bara, tá ið hon hevur gjørt okkurt, sum ikki er so gott, og so treingir til at formanast, at hon verður rópt Margreta, - og tað er ikki so sjáldan, at hon treingir til at formanast.

Skúlaruddingardagur í Nes kommunu

Hósdagin 24. apríl fara skúlanæmingar úr Tofta skúla at rudda runt um í Nes kommunu.

Hetta er vordid eitt afurvandandi tiltak nú í fleiri ár, sum øll hava verið stak væl nøgd við. Næmingarnir taka ymiskt upp, sum liggur og sløðist runt um í kommununi, samla tað í

Dikka fær nógv lógin hugskot og hugsar seg ikki um... fyrr enn aftaná.

Linus-Ida heldur, at hon fær sín hugskot líka so skjótt sum ein grisur blunkar. Litla systir hennara Lisabeth fær ikki nær til so nógv hugskot, men hon fylgir Dikku gjøgnum eld og vatn, og tí upplivir hon tað mest óvænnda.

Víst endá ævintýrini onkuntíð við heila-skjálva. Men hóast tað liva Dikka og Lisabeth eydnurík barnaár á Juniflotti.

Dikka hjá okkum er umbróttin og prentað á Dimmalætting og Helge Justinussen hevur bundið inn.

Bókin, ið er 182 síður við stívari permu, er at fáa í bókhandlunum fyri kr. 130.

ruskposar. Síðan koyrir kommunubílin runt seinni um dagin og avheintar posarnar. Tað er ikki ætlanin at feta hendan dagin skulu seta órudd við vegjaðaran.

1.-3. mai verða almennir ruddingardagar, so tá fara vit øll út at rudda.

Veit Bergur ikki betur

Í Sosialinum frá 18. mars 1997 svarar Bergur Berg, deildarstjóri á Almennastovuni, barnaverndarnevndarformanninum í Sumba, Dánjal Johan Lisberg, sum hevur lagt stovnin undir at virka illa og drála við málsviðgerðini. Sum starvsfelagi hjá Dánjali Johan kenni eg tað sum eina skyldu at svara Bergi aftur

Fyrst havi eg hug at siga, at svarið hjá Bergi Berg kundi havt verið meira erligt og sjálfvinningsarsamt. Tað er ongantíð dæmlikt, tá tann stóri fer í verjustrøðu, eins og Bergur ger mótevnis Dánjali Johan. Eg minni á, at tað snýr seg um barnaverndina í Sumba og Almennastovuna. Og enn minni dæmlikt er tað, tá tann stóri roynir at fjala útyvir bæði skrivaðar og óskrivaðar reglur heldur enn at upplýsa og vegleiða um tær.

Tað eru einamest tvey viðurskipti eg havi hug at viðgera í samband við svarið hjá Bergi. Tað eina er spurningurin um hvør skal gjalda fyri serkøna hjálp, sum barnaverndin gera nýtslu av. Hitt er í hvønn mun, Almennastovan skal ella eiga at vegleiða barnaverndin í arbeiði teirra.

Hvør skal gjalda

Bergur sigur, at barnaverndin fáa onga serkøna hjálp í arbeiði teirra, tí kommunurnar ikki vilja gjalda fyri tað. Hetta er ein útsøgn við modifikatiónum, og ikki sørt villioandi (tilvitað ella ei). Tað er rætt, sum Bergur sigur, at fáar kommunur í Føroyum hava sett sosialráðgevarar í starv, og sigur hann orsøkina vera, at kommunalpolitikarar heldur hugsa um asfalt o.s. Nú skal eg ikki koma nærri inná, hvat hvør hugsar mest um, men eitt so púra vitt, at nógvar smáar kommunur hava í hesum døgum hvørki ráð til asfalt ella sosialráðgevarar.

Bergur sigur, at kommunur skjóta seg innundir, at slík útreiðslur ikki eru kommunalar, men at hesin spurningurin ongantíð er endaliga avgreiddur. Hetta er rætt í tann mun, at landsstýrið ongantíð hevur svarað spurninginum, um ein sosialráðgevari, sum er settur í starv at vegleiða barnavernd(um) og annars takast við barnaforsorgararbeiði, kann verða løntur yvir barnaforsorg. Men mær vitandi hevur eingin nakrantíð spurtt Føroya landstýrið um tað er barnaforsorgararbeiðið á barnavernd nýtir ávísa serkøna hjálp frá máli til mál. Ella um tað ikki er tað. Tá lesa vit kunngerð um barnaforsorg, so lesa vit í grein 4: **Tá tað ikki er álagt barnaverndini í lóginu at nýta ávísa serkøna hjálp, avger barnaverndin sjálf,**

hvønn hon vil ráðføra seg við í arbeiði sínum.

Og lesa vit í somu kunngerð í grein 10: **Allar útreiðslur sambært ásetingunum í hesi kunngerð, verða rindaðar sum barnaverndarútreiðslur sambært grein 43, stk. 3 í barnaforsorgarlóginu.** Og tvis at ein og hvør barnaverndarnevnd í hvørjum einstakum føri kann gera nýtslu av sosialráðgevarum, læknum, lögfrøðingum, prestum, lærarum, pedagogum og hvør tað annars skuldi verið, bert hesi á ein ella annan hátt við servitan kunnu hjálpa nevndini at avgreiða málið, og at landskassin rindar útreiðslurnar hesum viðvíkjandi.

Um Bergur tvinnar saman tað, at landsstýrið ikki vil gjalda lön fyri sosialráðgevara, sum kommunu hevur sett í starv at arbeiða við og fyri barnaverndina, og so tað, at barnaverndir kunnu nýta serkøna hjálp í hvørjum einstakum máli, so er tað óheppið. Men hevur Bergur tilvitað í svari sínum latið vera við at vísa á møguleikarnar hjá barnaverndunum at nýta serkøna hjálp, so er tað alt annað enn heppið.

Bergur átti eftir mínum tykki at havt svarað Dánjali Johan Lisberg, at tað hevði verið nógv best fyri børnini og øll onnur, um kommunurnar í Suðuroy (eins og aðrastaðni) høvdu sett sosialráðgevara í starv at vegleiða og hjálpa annars í barnaforsorgarmálum. Men hann skuldi samstundis vísa á møguleikarnar í kunngerðini um barnaforsorg.

Annars haldi eg tað er burturvið, at slík álvarsom viðurskipti skulu víðgerast í bløðunum millum barnaverndarformenn og deildarstjóran á Almennastovuni. Slík viðurskipti átti Almennastovan langt síðan at hava vegleitt barnaverndina um á øðrum stað.

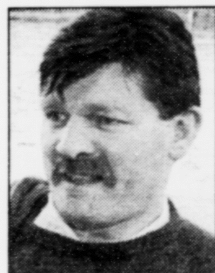
Lógarfest/moralskt

Gløggi lesarin spyr nú, hvussu tað hevur verið við vegleiðing av barnaverndarnevndunum, og hvagani nevndirnar hava fingið serkøna hjálp. Tá barnaverndir hava verið til síðan 1960. Og svarið er einfalt, at smærre kommunurnar hava fingið hesa hjálp og vegleiðing frá just Almennastovuni - í mestan mun í hvussu er. Tá eg og aðrir

sosialráðgevarar í síni tíð vórðu settir í starv á Almennastovuni, fingi vit at vita, at ein týðandi arbeiðsuppgáva var at vegleiða og hjálpa barnaverndarnevndunum. Hetta tí man á Almennastovuni metti, at dygdarbeiði arbeiðið hjá BV var, jú lættari var hjá Almennastovuni at avgreiða barnaverndarmálini børnunum og familjunum at mesta frama. Tá bygda-deildirnar hjá Almennastovuni vórðu settar á stovn var ein av málsetningunum at hjálpa barnaverndarnevndunum. Men soleiðis tyktist leiðslan á Almennastovuni ikki at hugsa ídag. Nú hevur leiðslan lagat tað soleiðis, at nú er tað barnaverndin - og bert barnaverndin, sum skal syrgja fyri at fyrireika og lýsa málið, og uppgáva Almennastovunar er - orsakið nær orðavalið - at rætta uppreista tilmálfringurin uppeftur ella niðureftir. Er málið ikki nóg væl lýst, ja, so verður tað liggjandi, inntil onkur tekur sær tíð at taka áhaldandi áheitanir til eftirtektar. Sjálvsagt er tað ótrúðliga keðiligt at fáa illa lýst mál inn at taka stóðu til, men hvi so ikki arbeiða fyribyrgjandi og hjálpa til við at lýsa málið. Tað nýtast sjálvsagt ikki at vera tey somu, sum vegleiða barnaverndarnevndunum, sum taka avgörðina.

Nú kann Bergur skjóta seg innundir, at tað ongastaðni er álagt Almennastovuni at vegleiða barnaverndarnevndunum, og at barnaverndararbeiðið sambært lóginu er álagt barnaverndarnevndunum. Men tann, sum ger tað, hann hugsar minni um børnini og familjurnar og meira um at fáa okkurt annað roknskykti at ganga upp. So hóast vegleiðingin ikki er lógarfest, so skuldi hon verið ein moralsk sjálvsfylgja.

Lesi vit lóg fyri Føroyar um barnaforsorg, so stendur púra rætt ongastaðni nakað um, at Almennastovan skal vegleiða barnaverndarnevndunum, men hinvegin er Almennastovan ein so sentralur partur í hesi lóg (er nevnd og veit ikki hvussu ofta) og mátti hon tí eisini kent tað sum eina skyldu aktivt at viðvirka til, at barnaforsorgararbeiðið verður so dygdargott, sum til ber (inntil hetta verður lógartryggt á ein ella annan hátt). Samanum tikið

Finnur Helmsdal

snýr barnaforsorgararbeiðið seg fyrst sum síðst um tilveru barnanna, og ikki um hvussu raskir og dugnaligir Bergur Berg og Dánjal Johan Lisberg eru. Í hesum førinum er tað Bergur, sum kann rætta Dánjali Johan ein hjálpanði hond. Bæði tá tað snýr seg um vegleiða honum um møguleikar, og tá tað snýr seg um at vegleiða honum í sjálfum barnaverndararbeiðinum. Og eg haldi hann hevur skyldu til at gera tað.

Sova tit

Annars haldi eg tað er ov galið, at eingin av teimum, sum eru ómanfyri Berg Berg í skipanini, hevur gjørt vart við seg aftan á 18. mars 1997, tá svarið hjá Bergi stóð í bløðunum. At eingin - alment - hevur átalat, at Bergur - alment - hevur mest sum tillátursgjort ein barnaverndarnevndarformann. Og at hann hevur nýtt asfalt, sum einastu umbering fyri, at barnaverndararbeiðið ikki er gott nokk í Føroyum í dag. At hann ikki hevur víst á hvørjar møguleikar, samí formaður hevði havið og framvegis hevur í arbeiði sínum.

Bjarni Wilhelm, Johnny W. Holbech og Kristian Magnussen. Eru tit veruliga samdir við Bergi, og heimila tit honum at svara so ófólkliga og beinleiðis skeivt aftur. Vita tit ikki betur, ella sova tit?

Tit eru honum kanska so takksamir fyri tað hann sigur, um tað nú var á sjálvari Almennastovuni at trupuleikin valdaði. Tað visir í hvussu er, at deildarstjórin hevur humoristiskans sans - ella?

Finnur Helmsdal
form. í barnaverndarnevndini í Tórshavnar kommunu

Minnist til haldaragjaldið!